

MARIBORSKI VEČERNIK

„JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglasa
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Petrolej

Ni je menda bilo v zadnjih 30 letih vojne, ali oboroženih konfliktov, kjer ne bi, zasledujoč prvih vzrokov teh konfliktov, zadeli na čudoviti vonj in duh one eterične snovi, ki ji pravimo petrolej ali nafta. Pomen petroleja za sodobno gospodarstvo in vojskovanje je tolik, da si države na vso moč prizadevajo, kako bi se s tem prevažnim elementom sodobne vojne tehnike čimbolj preskrbele. Danes imamo v glavnem tri vodilne skupine petrolejev: anglosaksonska, ameriška in ruska. V Evropi se petrolej pretežno črpa v Rusiji, Romuniji in Poljski, v manjših količinah v raznih predelih evropskega kontinenta. Sovjetska produkcija petroleja v letu 1935 je znašala na primer 22 milijonov ton, romunska produkcija v istem letu 1 milijon ton, poljska produkcija pa 500.000 ton. Jugoslovanski import petroleja pa je znašal doslej povprečno 10.000 ton letno iz Romunije in 50.000 ton iz Amerike. Režim dosedanje oskrbe Jugoslavije s petrolejem je bil pretežno v rokah treh tvrdk, ki so si dobavljanje petroleja porazdelile tako, da je ameriška Rockefellerjeva skupina Standard Vacuum Oil Comp. oskrbovala 60% konzuma, anglosaksonska skupina Shell-Anglo Jugosl. petrolej 33%, Anglo-romanska skupina Astra d. d. pa 7% konzuma.

Jugoslovanski uvoz petroleja je bil kakor razvidno doslej preračunan na minimum in to iz gospodarskih in finančnih razlogov. Spričo novega petrolejskega režima, ki se obeta v zvezi z jugoslovensko-romunskim dogovorom, pa obstoja možnost, da se razbije petrolejski uvozni monopol, ki je bil doslej v rokah tujega kapitala, ki je že pred tremi leti pokazal, da izvršuje lahko pritisk, ko je radi nekega spora z državno upravo zastal ves motorni promet in pogon v našem poslovnem in gospodarskem življenju.

Na obzorju je novi petrolejski uvozni režim, ki je zamišljen tako, da izgubijo dosedanj petrolejski dobavitelji okoli 33% dosedanjega letnega konzuma v bencinu in petroleju ter okoli 10% v oljih. Uvoz bo oskrbovala nova družba, katere delokrog se bo v bližnji bodočnosti morebiti razširil. Svoje potrebe bo odslej krila naša država in naše gospodarstvo pretežno z romunskim petrolejem, pri čemer prihajajo v smislu dogovora v poštevedleča podjetja: Shell, Astra-Romana z 21%, Angleško-romunska skupina Steua Romana z 17%, Rockefellerjeva skupina, Romiana Americana z 10%, Italijanska država Prahovo d. d. z 7%, Francosko-romunska skupina Creditul Miner z 5%, Francosko-romunska skupina I. R. D. P. z 3% ter vsi ostali producenti z 8%.

Naši gospodarski, pa tudi vojni krogi, si od novega petrolejskega režima, ki se bo skušal uveljaviti in ki daje prednost romunskemu uvozu, obetajo dokaj prednosti, ki naj dokažejo smiselnost in globoko utemeljenost čim tesnejšega in čim ožjega gospodarskega sodelovanja držav Male antante, ki bo zadobilo v osrednji gospodarski centrali Male antante (Alliance économique de l'Europe centrale) najvišji izraz čvrste volje za pametno in koristno medsebojno izmenjavo raznih dobrin.

Čuvajte Jugoslavijo!

Sprejetje in objava uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov

BEOGRAD, 25. septembra. Danes ob 9. dopoldne se je sestal ekonomsko finančni odbor ministrov, da definitivno stiližira uredbo o razdolžitvi kmetov, nakar se je ob 11. sestal ministrski svet, ki je uredbo sprejel, in se bo zatem uredbo objavila. »Jugoslovanski Kurir« doznava naslednje podatke o novi uredbi: Kot kmetjski dolgovci se smatrajo dolgovci onih, katerim je kmetijstvo že davno glavni poklic in ki izvršujejo ta poklic tudi v času, ko stopi uredba v veljavo. Za kmetjske dolgovce se smatrajo vse obveznosti v denarju zasebnega in javnopravnega značaja, brez ozira na to, s katere podlage izhajajo in ne glede na to, če jih kmetovalci dolgujejo kot glavni dolžniki ali kot poroki. — Porok, ki ni kmetovalec, odgovarja enako kakor kmetovalec-dolžnik. Ne smatrajo pa se kot kmetjski dolgovci javne dajatve, pristojbine in blagovni dolgovci do 500 Din, ki so nastali po 20. oktobru 1930, v kolikor niso izpremenjeni v mešne dolgovce. Tudi se ne smatrajo kot kmetjski dolgovci terjatve od nasledstva. Ne veljajo kot kmetjski dolgovci oni privilegiranim državnim zavodom. Pač pa smejo ti zavodi dovoljevati posebne olajšave ter se v ta namen ustanavljati poseben fond, v katerega se iztekajo dohodki, ki pripadajo državi, od razredne loterije, iz 3% dividende Priv. agr. banke in 5 milijonov Din, ki se za ta fond vsako leto vnesejo v državni proračun. Kmetovalci, katerih posestvo presega 75 ha in zadruga, ki imajo nad 200 ha zemlje, odplačujejo svoj dolg takole: Skupni znesek dolga se razdeli na skupno število hektarjev. Oni del dolga, ki odpade na 75, oz. na 200 ha, plača dolžnik, če znaša dolg na 1 hektar več ko 3000 dinarjev, v 15 letih, če pa znaša manj, v 10 letih s 4,5% obrestmi. Za najmanjše dolgovce in za ostale dele posestva ta uredba ne velja. Teh terjatev Priv. agrarna banka ne bo prevzela. Terjatve zavarovalnih ustanov in zavodov ter ustanov, ki upravljajo pupilni denar, se izplačajo po predpisanem načrtu v 12 letih s 3% obrestmi. — Kmetjski dolgovci nad 25.000 Din se znižajo po individualnem stanju dolžnika za največ 25%. Dolžniki pa, katerih dolgovci presegajo 50% njih premoženja, morejo zahtevati 50% znižanje dolgov. Odlok o znižanju izda pristojno sodišče. Vsa obstoječa dolžniška potrdila o dolgovih se morajo zamenjati z novimi listinami. Če dolžnik ne plača obroka po določenem plačilnem načrtu, ima upnik pravico zahtevati plačilo vsega zneska, ki je bil zmanjšan v smislu uredbe. Poslovanje po tej uredbi je oproščeno vseh taks. Kmetjski dolgovci do zneska 25 tisoč Din brišejo na polovico, druga polovica pa se mora plačati v 12 letih po 4 in pol odstotnimi obrestmi. — Dolgovci nad 25.000 Din se bodo obravnavali individualno ter bo dolžnost pristojnih sodišč, da ugotove plačilno sposobnost dolžnikov ter se bo črtal samo znesek, ki ga dolžnik ne bi mogel plačati, ne da bi bila v nevarnosti njegova eksistenca. — Če je upnik zasebnik, se črta polovica dolga brez ozira na višino dolga, druga polovica pa se mora plačati v roku 12 let z 1% obrestmi. Če pa upnik smatra, da je oškodovan in da more dolžnik plačati večjo vsoto, more zahtevati od sodišča, da to ugotovi.

39 držav proti laški politiki

RIM, 25. septembra. Ženevski dogodki in rezultat glasovanja v odločitvi glede abesinske delegacije so zbudili v rimskih političnih krogih nepopisno vznemirjenje. Italija ni niti izdaleka pričakovala, da bo Društvo narodov v toliki meri briskiralo njen prestiž ter s toliko hladnostjo prešlo preko vseh direktnih ter indirektnih groženj in aluzij od strani Italije. Ženevska odločitev je Italiji jasno predložila dejstvo, ki kulminira v spoznanju, da je 39 držav zavzelo jasno in odkrito stališče proti italijanski mednarodni politiki in logično proti italijanskemu fašističnemu nazoru. »Popolo d'Italia« piše, da ne more nikdo predvideti posledic tega koraka. Sovražniki Italije in zagovorniki rase Tajara se veselijo, da se Italija vsebolj oddaljuje od Ženeve. Prvo dejstvo je, da ste Francija in Anglija izgubile vsak vpliv na manjše države, značilno pa je, da je s tem zrastle vpliv sovjetske Rusije, ki vodi sedaj v Ženevi glavno besedo. Jasno se orišejo konture sovjetske politike, ki ima dva cilja. Prvi cilj je, da se onemogoči vrnitev Italije v Ženevo, da ima v trenutku eventuelne sprožitve španskega vprašanja v Ženevi enega nasprotnika manj. Drugi cilj Litvina pa je, da prepreči eventualno zblizanje med Francijo in Nemčijo, kar bi bilo na škodo Rusije. Rezultat glasovanja v Ženevi označuje italijanski tisk kot nemoralen, samo zasedanje pa kot strahotno farso.

LONDON, 25. septembra. Glasovanje o abesinski delegaciji v Ženevi je zbudilo v tukajšnjih krogih pravo konsternacijo. Nikdo ni pričakoval, da bo Društvo narodov v tako odločilnih trenutkih za evropski mir napravilo sklepe, ki ne ogrožajo samo Društva narodov, ampak vso Evropo. Konsternacija je tem večja, ker se je mislilo, da se bo abesinsko vprašanje likvidiralo na miren način brez senzacije in ogrožanja mednarodne situacije.

Jutri podpis jugoslovanske italijanske trgov. pogodbe

RIM, 25. septembra. Trgovinska pogajanja z Italijo so se uspešno končala. Podpis pogodbe bo v soboto 26. tm. Mesto prvotno predvidenega tromešnega provizorija so sklenili dogovor na šest mesecev, ki se lahko avtomatično podaljša do sklenitve definitivne pogodbe. V pogodbi se predvidevajo koningenti za jugoslovensko živino in živinske izdelke, za les in drugo blago. Pogodba je ugodna za bodoči razvoj trgovinskih odnosov. Pogodba obsega tudi ureditev plačilnega prometa, način likvidacije jugoslovenskih klirinških terjatev in ureditev rednega trgovinskega prometa.

K spremembam invalidskega zakona

Koncem septembra poteče rok za prijave k znanim spremembam in dopolnitvam invalidskega zakona in je potrebno, da se prizadej invalidi v zadnjem trenutku poslužijo pravic, ki jih jim daje ta uredba. Zlasti važne so naslednje postavke: § 2. Podpora rodbinam invalidov: Z uredbo je spremenjen § 32 zakona o invalidih, glavna sprememba pa je v tem, da je tudi rodbinam invalidov VII. skupine (50% nesposobnost) priznana pravica do invalidske podpore. Novo je še to, da imajo tudi vdove rezervnih oficirjev pravico do invalidske podpore. § 3. Podpora sirotam invalidov: Z uredbo je izpremenjen § 31. zakona o invalidih v toliko, da je tudi sirotam invalidov VII. skupine (50% nesposobnost) priznana pravica na invalidsko podporo. § 6. Podpora invalidskim otrokom, nesposobnim za zaslužek: Na koncu § 40 zakona o invalidih je dodan nov odstavek, ki se glasi: Otroci, zaščiteni s tem zakonom, ki so brez lastne krivde pred dovršitvijo 16. leta postali duševno ali telesno popolnoma nesposobni za kakršenkoli zaslužek, bodo uživali invalidsko podporo ves čas nesposobnosti. Nesposobnost se ugotovi z zdravniško komisijskim pregledom. § 14. Katere osebe so siromašne po zakonu o invalidih? § 99 zakona o invalidih se spremeni in se glasi takole: Kot siromašne osebe se smatrajo oni, ki ne plačajo letno več kakor 170 Din davka (brez doklad): na zemljišče, za zgradbe, delavnice, poklice in na kapital, ali tako, da one osebe, ki ne plačajo skupno več kakor 120 Din osnovnega neposrednega davka, dobe 100% predvidenih invalidskih prispevkov; one osebe, ki plačajo skupno 120 do 130 Din, dobe 90%; one osebe, ki plačajo 130 do 140 Din, dobe 80%; one osebe, ki plačajo 140 do 150 Din, dobe 70%; one osebe, ki plačajo 150 do 160 Din, dobe 60%, oni, ki plačajo 160 do 170 Din, pa dobe 50% predvidenih invalidskih prispevkov. § 15. Invalidna bojevnikom, obolelim v vojni: Po § 103 se doda še nov § 103 a, ki se glasi: Poleg tega, kar določata § 4 in točka 5 § 103 tega zakona, se prizna pravica do invalidnine in do ostalih vrst zaščite in podpore po tem zakonu osebnim invalidom (in njihovim rodbinam), ki so pri izvrševanju obvezne vojne dolžnosti v edinih namenjenih in uporabljenih za izvrševanje operacij, dobili od dneva mobilizacije pa do dneva demobilizacije bolezen, zaradi katere so bili proglašeni najmanj za 80% nesposobni, ter imajo tudi sedaj najmanj ta procent nesposobnosti. Vse to s pogojem, da izpolnjujejo tudi ostale pogoje tega zakona, da jim je bil priznan ta procent nesposobnosti do 17. maja 1923, in da so do tega dne predložili pristojni oblasti uradne dokaze, da so dobili imenovano bolezen pri izvrševanju določene in obvezne vojne dolžnosti in da so bili prevedeni na invalidnino po invalidskem zakonu iz leta 1925. § 17: Priznanje invalidskih pravic bojevikom iz leta 1913. V § 109 zakona o invalidih se doda še nov tretji stavek, ki se glasi: Odredbe § 4 tega zakona se morajo uporabljati tudi za osebe iz sestav edinic in ustanov, mobiliziranih leta 1913, toda po odrejeni splošni demobilizaciji z ukazom F. D. br. 1 z dne 30. julija 1913. Rok za vse te prijave poteče dne 30. septembra. Prošnje se morajo oddati na pošti najkasneje ta dan. Prijave je treba izročiti priporočeno in potrditi dobro shraniti. Prošnje naj se nikakor ne pošiljajo na-

rodnim poslancem niti ministrstvu za socialno politiko, temveč samo pristojnemu invalidskemu sodišču.

Razne vesti

MLADINSKI AKCIJSKI ODBOR JNS.

Ustanovil se je mladinski akcijski odbor za Dravsko banovino, ki ima nalogo organizirati mladino JNS. V akcijskem odboru so: predsednik inž. J. Rus, podpredsednik dipl. fil. V. Hrovatin in abs. jur. Boris Kalan, tajnika abs. jur. A. Uršič in abs. jur. Dušan Vargazon, blagajnik abs. jur. Dušan Verbič. Odborniki so inž. S. Zajec, dr. Ahčin, dr. M. Zajc, mag. ph. A. Podvršič, abs. jur. Rudolf Zorc, cand. jur. S. Klemenc, cand. jur. A. Heric. Revizorja abs. jur. F. Artnek in abs. jur. F. Bradač.

MARIJO ŠIMEN ODLIKOVAN.

Z redom Jugoslovenske krone V. stopnje je bil odlikovan operni pevec gosp. Marijo Šimec.

NARODNI POSLANEC JRZ USTRE-LJEN.

Iz Kruševca poročajo, da je včeraj popoldne ob 2. umrl narodni poslanec JRZ Bogdan Milinčič, ki ga je še neizsledeni atentator ustrelil v času, ko se je zvečer vračal domov skozi vas Stublje pri Aleksandrovcu.

MINISTRI SKLEPAJO.

Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je obravnavala uredba o likvidaciji kmečkih dolgov, ki bo jutri objavljena, nadalje se je sprejela uredba o oprostitvi carin in drugih dajatev za blago, ki ga druge države uvažajo za postavljane razstavnih paviljonov na naših velesej-mih.

ŽITO ZA DAVKE.

Finančni minister je izdal odlok, v smislu katerega sprejemajo lahko občinske uprave na račun plačila zaostankov na občinskih dokladah do konca leta 1935 tudi žito, in sicer po ceni, ki jo določa ban-ska uprava.

DOMOLJUBOVE TOŽBE.

Radikalni ljubljanski tednik »Domo-ljub« se je v zadnji številki obširno raz-pisal o občinskih volitvah in toži, da so »liberalci vseh barv divjali kot razboj-niki in da je k liberalni zmagi pripomoglo dr-žavno nameščenstvo, ki je skoraj celot-no glasovalo proti JRZ.«

Spomini.

Vidiš, Oskar, ravno pod tem drevesom sva se srečala takrat, ko sva se prvič spoznala.

Da, spominjam se... in tudi danes sto-ji tam zopet takšen nesrečnik.

Amaconka iz Irkutska

Gospa Mia de Foulanges, soproga od-vetnika, ki biva v malem kraju blizu Pariza, je po poročilu uradnega lista »Journal Officiel« dobila pred nedavnim častniški križec častne legije. To odli-kovanje, ki ga je le redko deležna kakšna ženska, zbuja spomine na zanimive in nenavadne dogodbe iz dobe svetovne vojne in ruske revolucije.

Mia Cluversen je doma iz severno-slezviškega kraja Apenrade, ki je zdaj danski, prej pa je spadal pod Nemčijo. Njen brat Olaf je izvrševal istotam do-bro uspevaajoč zdravniški poklic. Oba vneta pristaša danske stranke sta bila po mišljenju na strani rusko-angleško-fran-coske zveze in sta živela v kar se da ozkih stikih z Jožefom Gerlachom, vodjo francoske obveščevalne službe v sosed-nem danskem kraju Fredericia.

V neposredni bližini Apenrade je bilo nemško taborišče vojni ujetnikov, kjer je živelo takrat okrog štiristo Rusov in približno dvesto Francozov. Ko je v letu 1917 legar silovito razsajal, tudi vojnim ujetnikom ni prizanesel. Dr. Cluversenu so pustili, da se je kot edini civilni zdrav-nik s svojo sestro Mio kot zdravniško pomočnico posvetil bolniški negi v tem taborišču. Oba sta našla sredstev, poti in razlogov, da sta tudi potem, ko je ta huda nalezljiva bolezen ponehala, ostala v zvezi s svojimi francoskimi varovan-ci. V januarju l. 1918. so jih Nemci osu-

Okna v svet

Proti komu bo udarila Poljska

PRAGA, 25. septembra. Ob priliki ob-novitve vojaškega in gospodarskega pak-ta med Poljsko in Francijo, sklenjenega ob priliki obiska poljskega generala Rydz Smiglyja v Parizu, prinašajo tukajšnje »Lidove Noviny« članek, iz katerega po-vzema naš dopisnik sledeče zanimive na-vedbe:

Osnova francoske eksistenčne politike.

Napoleon je nekoč na Sv. Heleni raz-mišljal o tem, kako bi se bil lahko izog-nil neprilikam, ki so ga zadele. Tedaj je dejal: »V svojem življenju sem napravil dve veliki in načelni napaki. Leta 1806. nisem Prusije popolnoma uničil in nisem Poljske dovolj povečal.« V tej misli leži vse bistvo francoske eksistenčne politi-ke. Francija ima lahko kot velesila po-men v evropski in vzhodni politiki samo tedaj, če se ji posreči izravnati pritisk v Srednji Evropi, to pomeni, ako doseže to, da ne vlada v Srednji Evropi, ki šteje 200 milijonov prebivalcev, nobena poli-tična sila. V trenutku, ko postane Sred-nja Evropa politična celota pod vodstvom ene volje, je Francija potisnjena na ev-ropsko periferijo in jo čaka usoda Špa-nije.

Tega si je Francija skoro instinktivno v svesti in je radi tega za njo življenjsko vprašanje, kako se bo Evropa politično kristalizirala. Približanje Poljske Franciji pomeni, da je znova oživel francoski za-vezniški sistem v nemški srednji Ev-ropi, kjer ima Francija v Mali antanti svoje stare verne zaveznike.

Zanimivo je, kako reagira nemško časopisje na francosko poljsko zблиžanje. Francija je od začetka oboroževala poljsko vojsko. Sedaj, ko potrebuje poljska vojska moderne opreme, smatra nemški tisk, da je povsem prirodno, da se vse, česar poljska armada nima, zopet naba-vi v Franciji. Drugega izhoda ni bilo, kajti dopolnjevanje poljskega oboroževa-nja z drugim materialom (nemškim) je praktično nemogoče.

Za ceno poljskega prijateljstva odpoved ruski pomoči?

Za nemškega čitatelja je nastalo važno vprašanje, kako se bodo v bližnji bo-dočnosti razvijali odnosi med Nemčijo in Poljsko, ki jo je Francija oborožila. Fran-cija menda ne bo na navaden poljski pok-lon izdala milijard, ki bi se mogle even-tuelno uporabiti proti njenemu zavezni-ku na vzhodu, proti SSSR. Da bi Fran-cija oboroževala nemškega zaveznika, se torej ne zdi verjetno. Poljsko-francosko zблиžanje more proglasiti nemška propa-

ganda kot uspeh nemške politike. Radi tega se zatrjuje, da se Francija preko Poljske približuje protiboljševskemu blo-ku in s tem tudi Nemčiji. Francija pa je v tej točki kapitulirala in za ceno poljskega prijateljstva žrtvovala sovjetsko pomoč

Skrb Belgije, Švice, Nizozemske.

Kdor je poslušal nürnberške govore, je mogel ugotoviti, da zahteva Nemčija z grožnjami prostora na vzhodu od SSSR, na zapadu pa od kolonialnih velesil An-glije in Francije. Zaenkrat so vse tri velesile izjavile, da ne odstopijo prostovoljno niti pedi zemlje. Trebalo bi se to-rej vojskovati. Gre za problem vojne na zapadu. To vprašanje daje velike skrbi manjšim državam, ki bi utegnile proti svoji volji postati torišče vojne: Belgija, Holandija in Švica. Članki kakor »More li Švica (Belgija, Nizozemska) postati nemška pasaža?« so na dnevnem redu v nemškem časopisju. Slične prilike so na vzhodu, kjer bi utegnili postati Poljska z Litvo in baltskimi državami vojno pozorišče.

Nemčija more računati samo na sebe.

Težko si je zamisliti, da bi se Nem-čija istočasno podala v vojno na obe fronti. Če gre proti zapadu, potem se bo morala z vzhodom pogoditi. Če udari proti vzhodu, mora zadovoljiti zapad. Udarci proti Franciji bi avtomatično do-vedel v funkcijo pomoč Poljske, Male antante, SSSR in Anglije. Za Nemčijo bi bil to v stratezičnem oziru neresljiv pro-blem. Udarci na vzhod pa bi povzročil avtomatično pomoč Rusiji od strani Fran-cije in Čehoslovaške. V tem slučaju bi Poljska skušala na vsak način ohraniti

Iz življenja in sveta

Johannesburg, najbogatejše mesto na svetu

Te dni začnajo v mestu Johannesburg v Južni Afriki velike slovesnosti, s ka-terimi je združena proslava 50letnice ob-stoja mesta, ki ga vsi nazivajo »zlato mesto«, ker je zgrajeno na zemlji, iz ka-tere kopljejo zlato. V neposredni bližini mesta so rudokopi zlata, po katerih je dobilo mesto naziv »zlatega mesta« in radi katerih se je mesto hitro razvijalo, tako da je iz malega naselja kopalcev zlata nastalo v najkrajšem času eno iz-med najmodernejših mest v Afriki. Ob priliki jubilejnih svečanosti bodo razna

neutrlnost. Da pa uveljavljaj to neutrlnost, je potrebna v prvi vrsti moč, da to neutrlnost tudi uveljavlj. Če hoče Poljska v slučaju nemško-sovjetsko-franco-sko-čehoslovaške vojske ohraniti na po-šten način svojo neutrlnost, mora imeti dobro opremljeno vojsko, da prepreči Nemcem in Rusom, da bi iz poljskega teritorija napravila borbeno pozorišče. Vsebolj se zdi, da more Nemčija v bo-dočnosti računati samo na lastno moč, če se odloči za ekspedicijo proti vzhodu. Jasno je, da so v ozadju francoske ma-terialne in finančne pomoči Poljski po-trebne dogovorne garancije. Saj je znan primer Avstro-Ogrske, ki je, četudi je vedela, da se bo v doglednem času mo-rala boriti proti Franciji, poskušala leta 1914. dobiti od Francije večje posojilo. Bila je odbita, ker ne bo pač nikdo o-mur dajal v takšni politični atm. ri, kakor je bila leta 1914. in kakršna je danes, denarja za vrv, ki bi se mune-kega dne mogla oviti okoli vratu.

Med dvema vojaškima orjakoma — med »kladivom« in »nakovalom«.

Francosko-poljsko zблиžanje je posle-dica položaja Poljske med sovjetskim kladivom in nemškim nakovalom. Poljska je »pufer« med dvema vojaškima ko-sosoma in med dvema najmoderneje in najbolj oboroženima vojskama na svetu. Današnja poljska vojska je nekoliko za-starela. Da bi se mogla uspešno braniti z modernimi brzimi oklopnimi divizijami in zračnimi armadami, potrebuje izredno mnogo materiala za obrambo pred tanki in letali, mnogo letal in tankov. In to vprašanje se je, kakor izgleda, rešilo v Parizu v zadovoljstvo obeh strani.

sportna tekmovanja, med drugim tudi let zrakoplovov od Portsmoutha do Jo-hannesburga Zmagovalcu je določena na-grada od preko 1.500.000 dinarjev v naši valuti. V zvezi s temi svečanostmi bo tudi velesejem, na katerem bodo lahko vsi obiskovalci imeli priliko, ogledati si vse večje znamenitosti Afrike, med temi tudi rudnik v miniaturi ter celoten po-stoppek pridobivanja odnosno izpiranja zlata. Johannesburg prištevajo danes po 50 letih njegovega obstanka med najbo-gatejša mesta in to ne samo v Afriki, temveč na vsem svetu, naravno v raz-merju s številom njegovih prebivalcev, ki jih je danes približno 500.000.

Spomnite se CMD!

nizirala »Rdečo bajkalsko armijo«, ki so jo sestavljali Rusi, Mongoli, Tunguzi, Ta-tarji in Kitajci. Kot izključna diktatorica je vladala nad ogromno pokrajino in se je obdajala s kneževskim sijajem. Bila je posebna ljubljanka vojne sreče; v vsa-ki bitki se je neustrašeno borila sredi svojih čet, radi česar so jo praznoverni rumeni vojaki častili kot vojno boginjo. Med »belimi« je nastala o njej tale kri-latica: »Kjer je dirjala stepna volkulja, tam ne bo nikoli več poglajala trava!« Ta rek je bil vsekakor upravičen, saj so bile bele čete v bojih s to rdečo Amaconko kar po vrsti poražene.

Tudi naši štirje begunci so prišli v njeno ujetništvo, odkoder pa se jim je čez nekaj časa posrečilo ulti. Po več-dnevni blodnji skozi širo stepe so sled-njič zadeli na predstraže bele vojske atamana Mihalkova, ki jih je prijazno sprejel. Dne 10. novembra 1918 je prišlo med Mihalkovo vojsko in med četami rdeče Amaconke do odločilne bitke pri Nerčinsku. Boj je odločilo dejstvo, da je sodelovalo »belo« topništvo pod vo-dstvom Jacquesa de Foulanges, ki je bil medtem imenovan za ruskega poročni-ka. Anuška Krylenkova, »stepna volku-lja« je v strahovitem klanju padla pod udarcem kozaške sablje.

Iz Vladivostoka je omenjena četvorica na neki francoski ladji zopet prispela v svojo domovino. Svetovne vojne je bilo medtem že zdavni konec.

Darujte za azini sklad PRLI

Mariborske in okoliške novice

Mutec, otrok in voz pod kolesjem lokomotive

Popoldanski vlak, ki odhaja iz Ljutomer v Mursko Soboto je tik na postajališču v Dokležovju zadel v kmetijski voz na katerem se je vozil petletni otrok in 40letni nemi možki. Ko se je bližal vlak postajališču Dokležovje, je dajal vlakovodja signale kmetiskemu vozniku, ki je vozil z dvema kravama prazen voz. Voznik je imel pri sebi tudi otroka, starega 5 let. Ko se je približal vlak postajališču, je šel preko ceste, po kateri je vozil omenjeni voznik, ki pa je hotel še v zadnjem hipu z veliko naglico uiti z vozom preko železniškega tira, kar pa mu ni uspelo. Preko tira je spravil samo kra-

ve, ki so vlekli voz in pol voza, zadnji del voza pa je zgrabila lokomotiva, krave so medtem utrgale vse vrvi in ušle nesreči. Lokomotiva je voz popolnoma zdrobila, otrok pa je zletel 4 metre v stran od tira, kjer je prišel pod prednji del voza, ki je otroka precej potolkel. Voznika, ki je bil gluhomem, je močen sunek lokomotive vrgel 5 m v stran od lokomotive in ni dobil nobenih poškodb, bil je pa močno preplašen. Železniško osebje je spravilo oba v murskosoboško bolnišnico. Razbiti voz pa je ostal še do večera ob progi. — Nesreči je po mnenju potnikov, ki so videli nesrečo kriv sam voznik.

Kino

Kino Union. Danes Karl May-film »Skozi puščavo« in celotni film: »Olimpiada 1936«.

Putnikov izlet v Graz v soboto 26. t. m. odpade in se vrši isti 1. oktobra ob približni otvoritvi opere. Odhod zjutraj ob pol 8. uri izpred hotela »Orel«. Vozna cena Din 100.—.

Razstava. Jutri v soboto 26. t. m. ob 11. uri dop. bo v mariborskem gradu otvoritev razstave Slomškovskega spomenika. Razstava bo odprta dnevno do 8. ure zvečer.

Himen! V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Maks Fras, pek, Tržaška cesta 13, in Pavla Kern, zasebna uradnica, Grajski trg 1. — Anton Brdnik, mizar, Karlova ulica 4, in Marija Hoinik, posestniška hči. Pežeg 9. — Karol Dvoršak, urar, in Ana Oder, plačilna natakara, iz Celja. — Alojzij Trobej, inženjer, in De Costa Frančiška, nameščenska, iz Skal. — Alojz Pukl, tkalec, in Marija Čerško, tkalka, Mlinska ul. 33. — Feliks Sattler, krojaški obrtnik, in Friderika Modic, zasebnica, Vošnjakova ulica 19. — Franc Katana, delavec, in Teresija Orenberg, zasebnica, Meljske ceste 22. — Gjuro Mitrovič, trgovec, Koroska cesta 49, in Marija Namestnik, zasebna uradnica, Delavska ulica 30. — Valentin Možina, mizar državnih železnic, Resljeva ulica 18, in Angela Glavič, tkalka, Pobrežje. — Viktor Hartmar, kurjač državnih železnic, Trstenjakova ul. 4, in Alojzija Donik, trgovska nastavljenka, Studenci. Bilo srečno!

Povožena. V bližini Kamnice je neki tovorni avto podrl na tla 50 letno delavko Frančiško Lukmanovo iz Kamnice. Pri padcu je Lukmanova zadobila tako težke poškodbe na glavi, da so jo morali poklicani reševalci prepeljati v mariborsko bolnišnico.

Vlomilka svojat ne miruje. Danes ponoči so doslej še neznani vlomilci vdrli v trgovino Anke Laknerjeve v Magdalenski ulici št. 91, dobesedno izpraznili trgovino ter odnesli vse količaja vredne predmete. Vlom se je moral vršiti okoli 3. ure zjutraj ter so vlomilci prišli v notranjost trgovine iz dvorišča, kjer so najprej iztrgali železni križ, razbili okno ter se nato skozi odprto splazili v notranjost, kjer so s silo odprli razne predake. Odnesli so precej duhana, cigarete, kolke, znamke, raznega galanterijskega in špecerijskega blaga v skupni vrednosti nad 5000 Din. Policija sedaj z vso vnemo pozveduje za storilci.

Riziko dela. Danes dopoldne sta se pripetili v delavnicah Splošne stavbene družbe dve težji nesreči. 35 letni pomožni delavec Rafael Škrč je pri delu prišel z levo roko v valčni stroj, ki mu je zmečkal levo roko ter mu odtrgal mezinček. Uro zatem pa je 48 letnemu kovaču Alojziju Neratu pri delu odletel kos vročega železa, ki je zadel levo roko ter mu odtrgal dva prsta. Oba poškodovanca so mariborski reševalci odpemili v tukajšnjo bolnišnico.

Kakšno vreme se nam obeta. V smislu dunajske vremenske napovedi bo vreme oblačno in milo, od časa do časa padavine.

Zadnje telefonične vesti

Lahi grozi z bombardiranjem Barcelone

PARIZ, 25. septembra. V španski državljanski vojni so vedno novi zametki nevarnih komplikacij. V Puigardi v severni Katakoni so člani rdeče milice zajeli dva Francoza in dva Italijana. Na intervencijo francoskega konzulata sta bila oba Francoza takoj izpuščena, dočim sta bila oba Italijana prepeljana v Barcelono. Španska oblastva so ugotovila, da gre za dva protifašista italijanske narodnosti. Vseeno je italijanski poslanik interveniral v Madridu ter je zahteval oprostitev obeh Italijanov. Ker pa je Madrid izjavil, da ni za to kompetenten, ker sta oba bila prepeljana v Barcelono, je italijanski generalni konzul v Barceloni zahteval od tamošnje vlade takojšnjo izpustitev obeh Italijanov. Pri tem je italijanski generalni konzul zagrozil, da bodo laške vojne ladje bombardirale Barcelono, ako ne bosta oba Italijana do danes v petek do 12. ure izpuščena. V pariških političnih progih se opaža velika zaskrbljenost in prevladuje prepričanje, da skušajo Italijani izkoristiti ta pohod za bombardiranje Barcelone, da bi na ta način čimprej izsilili odločitev v španski državljanski vojni v prid vstašev.

Radi opljuvanega laškega konzula demarša v Parizu

PARIZ, 25. septembra. Italijanski podkonzul v Cannesu princ Ruffo di Calabria se je včeraj sprehajal z nekim laškim invalidom. Nasproti je prišla skupina demonstrirajočih komunistov ki so ga dejansko napadli. Podkonzul so opljuvali, invalida pa so tako pretepli in so ga takoj prepeljali v bolnišnico. Podkonzul je na prefekturi najostreje protestiral in je najavil v Parizu ostro demaršo italijanske vlade.

Anglija ustvarja letal. oporišča okoli Italije in Abesinije

RIM, 25. septembra. Italijansko časopisje izraža veliko razburjenost radi potovanja državnega tajnika v ministrstvu letalstva Sassona v razne letalske centre v Egiptu, Sudanu in Kenji. Italijanski listi pišejo, da je namen tega potovanja povečanje oboroževanja s posebnim ozirom na Italijo in ustvarjanje pasa letalskih oporišč okoli Italije in Abesinije. Sir Hoare je izjavil po vrnitvi v London, da ima ojačenje mornarice in raznih oporišč v Sredozemskem morju edini namen osigurati Angliji pot v Indijo.

Atentat na vstaškega generala Mola

PARIZ, 25. septembra. »Figaro« poroča, da je neki inozemec izvršil včeraj atentat na generala Mola v Burgosu. Atentatorja so aretirali, general Mola ima le lažje poškodbe. Isti list poroča, da je v St. Jeanu de Luzu v teku akcija, da bi vse latinske ameriške države prekinile odnose s špansko vlado. Tudi se doznaya, da ne namerava vstaška vlada v Burgosu poslati svoje delegacije v Ženevo. Nadalje se čujejo informacije, da je Azana ujetnik madridske vlade in da vrši funkcije predsednika španske republike predsednik parlamenta Martinez Barrio.

PARIZ, 25. septembra. Kakor poročajo iz Lizbone so vstaši zajeli na teritoriju, ki ga imajo zasedenega, nekega komunisto, pri katerem so našli dokumente, iz katerih je razvidno, da mu je bila poverjena misija, da umori generala Mola. Baje je kompromitiran neki komunistični poslanec francoske zbornice, ki se navaja kot duševni iniciator umora. Komunisto so takoj obsodili na smrt in dve uri zatem ustrelili.

Že danes prenehujejo izstop Italije in D. N.

RIM, 25. septembra. Dopisnik »United Press« domneva, da bo še v teku današnjega dne padla Mussolinijeva odločitev glede tega, ali bo Italija izstopila iz Društva narodov ali ne. Mussolini je nervozno proučeval včeraj ves dan službena poročila iz Ženeve, nakar je pozval k sebi zunanjega ministra grofa Ciana, s katerim se je delj časa posvetoval. Pričakuje se, da bo Italija še v teku današnjega dne prijavila svoj izstop iz Društva narodov.

Ponarejeni 20 dinarski kovanci so se pojavili v Sv. Marjeti v Slovenskih goricah. Vršijo se poizvedbe, da bi se izsledili ponarejevalci, ki so v zadnjem času precej agilni.

Požari vsepovsod. V Loki pri Račah je zgorelo posestniku Matevžu Potočniku gospodarsko poslopje in znaša škoda okoli 10.000 dinarjev. — V Šelenbergu pri Guštanju je ogenj vpepelil dve kopici sena, last posestnika Roka Časa, ki trpi nad 8000 dinarjev škode. — Posestniku Francu Plohlju v Gačniku pri Št. Ilju pa je zgorel senjak z okoli 4 vagoni sena. Škoda znaša okoli 15.000 dinarjev.

Trik z zavarovanjem. Jožef G. se je pojavil lansko leto pri Alojziju Šternovi v Razvanju in jo pod pretvezo, da je agent neke zavarovalnice, pridobil za zavarovanje. Predložil ji je lažno polico ter se je vsak mesec pojavljal pri Šternovi, od katere je kasiral redni mesečni zavarovalni znesek 50 dinarjev. Šternova je meseca julija t. l. zavarovala tudi svojo 50 letno sestro Marijo Škrabarjevo, ki pa je kmalu zatem umrla. Ko se je Šternova podala k navedeni zavarovalnici po sestrično zavarovalnino, pa so ji na veliko začudenje pojasnili, da njeno ime ni v seznamih družbinih zavarovancev. Vso zadevo je vzela v roke oblast, ki je Jožefa G. aretirala. Krivec priznava dejanje, zagovarja pa se z bedo.

Ona: Kako je ta hiša polna muh.

On: Draga moja, ti pozabljaš, da živiva v medenem mesecu!

Iz gledališke pisarne

Najcenejše in redno duševno razvedrilo nudi vsekakor gledališki abonma. Seznanj vas z najmarkantnejšimi sodobnimi domačimi deli, odpira vam pa tudi pogled v kulturno snovanje drugih narodov. Za smeh in dobro voljo pa bo poskrbelo v prvi vrsti sedem operetnih predstav, ki jih prejmejo letošnji abonente. In vse to dobe abonente za sedem zelo nizkih mesečnih obrokov od Din 9.— navzgor. Videli pa bodo tudi goste v drami, pred vsem pa v opereti (Mitrovičeva, Ljubejeva, Udovičeva itd.). Razen tega imajo abonente pri gostovanju ljubljanske opere, ki bo predvidoma v prvi polovici oktobra, 50% popusta.

Do otvoritve nove gledališke sezone sprejema gled. blagajna nove abonente, vendar pa je v njihovem interesu, da si oskrbe sedeže čimprej, ker je letos zanimanje za abonma zelo živahno. Obisk gledališča v abonmanu olajša v ogromni meri plačevanje celotne vsote v sedmih obrokih ter je omogočen pač vsakomur: kdor le lahko utrpi mesečnih Din 32.— za kulturo, lahko dobi že sedež v dobri loži, najslabše situiranim slojem pa je na razpolago sedež na galeriji že za Din 9.— mesečno.

Pozna jo.

Ona: Torej na svidenje Fricek, v nekaj dnevih ti pišem.

On: Toda ljubček, saj sem ti vendar že izročil ves denar za gospodinjstvo in to za ves mesec vnaprej.

† Stanko Mrmolja

Sredi gradnje letnega telovadišča in živahnih priprav za okrožni zlet v Št. Ilju, ki je napovedan za 4. oktobra, je šentiljsko Sokolsko društvo zadel hudo udarec. Zaslužni, neumorno delavni, vzorno požrtvovalni tajnik Sokolskega društva Št. Ilj, brat Stanko Mrmolja je v najlepši moški dobi omahnil na potu življenja. Bil je dolgo vrsto let marljiv tajnik ter najagilnejši član te važne obmejne sokolske postojanke. Plemeniti pokojnik pa je bil tudi vrl in zaslužen prosvetni delavec, ki je svoje odlične organizatorične sposobnosti stavil v službo vzvišeni nacionalni in sokolski misli. — Stanko Mrmolja, sin bivšega narodnega poslanca Ivana Mrmolje, je bil neustrašen narodni borec ob severni meji, v svojih načelih ter izvajanju teh načel vse skozi dosleden in vztrajen, tako da so ga krasile najlepše odlike zrelega moštva in vzornega poštenja. Jutri v soboto dopoldne ob 9. ga bodo vsi, ki so ga poznali, cenili in spoštovali, pospremili na njegovem poslednjem potu. Dobremu, zvestemu in plemenitemu bratu Sokolu trajen spomin, globoko žalujočim svojcem naše globoko in iskreno sočutje.

Mariborski dvor. Danes pojedina postrvi. Sprejemem abonente, na dobro hrano.

Iz poštne službe. Iz Murske Sobotne je premeščen v Brezno poštni manipulant A. Safarič.

Preselitev pošte Maribor II. Radi preureditve prostorov se preseli pošta Maribor II. (kolodvorska pošta) z 28. sept. t. l. iz kolodvorskega poslopja v poslopje na Aleksandrovi cesti št. 58.

Smrtna kosa. V noči od srede na četrtek je umrl v tuk. splošni bolnišnici 28-letni gradbeni delovodja Markovič Franc iz Dravograda. Preostalim žalujočim naše toplo sočutje.

Grob pri grobu. V splošni bolnišnici je umrl 11 letni zidarjev sin Janko Sluga. V Košakih št. 5 pa je preminil v 78. letu svoje dobe vpokojeni kaznilniški paznik Marko Namesnik. Žalujočim naše iskreno sočutje.

Vrtna ulica v dimu. V Nassimbenijevi vili v Vrtni ulici so včeraj zidarji kuhali ter. Ob opoldanskem odmoru so odšli zidarji h kosilu. Medtem je ter vzkipele pre ko kotla in se vnel. Prišlo je goreti, gost dim je objel vilo in se valil po Vrtni ulici. Poklicani gasilci so takoj prispeli na lice mesta s tremi gasilnimi pripravami, nakar se jim je v pol ure posrečilo pogasiti nastali ogenj.

Šah. Framski šahovski klub, ki že leto dni marljivo in uspešno deluje, je odigral te dni prijateljski dvomatch na 11 deskah z ruškimi šahisti. Prireditelj, ki se je vršila v Rušah, je zbudila med okoliškimi šahisti precej zanimanja. Framski šahisti so premagali ruške z rezultatom 8:3, in sicer so od Framčanov zmagali Zamolo, Petek, Pečovnik, Lokovšek, Bezjak, Kissinger, Koren in Kranjc, od Rušanov pa Zetovič, Strahovnik in Bučar. Prihodnjo nedeljo bodo Framčani gostovali v Ptuj.

Športna gibanja

V pričakovanju velike borbe

V nedeljo 27. t. m. bodo ljubitelji nogometnega sporta zopet lahko prisostvovali zanimivi in napeti tekmi. Srečala se bosta namreč stara rivala ISSK Maribor in SK Rapid v borbi za prvenstvo LNP. Kdor je prisostvoval prvenstveni tekmi prejšnjo nedeljo, se je lahko prepričal, da so letošnje prvenstvene tekme zelo ogorčene ter da so letošnje borbe za točke napete in tudi zanimive. Prva letošnja prvenstvena tekma v Mariboru se je končala s presenečenjem, kajti nihče ni pričakoval, da se bo Železničarjem posrečilo poraziti Rapidovce s šestimi

goli razlike. Za izid nedeljskega mariborskega nogometnega »derbyja« vladajo vseh nogometnih krogih veliko zanimanje ter je povsem negotovo, kdo bo izšel iz tega boja kot zmagovalec. Izgleda imata oba nasprotnika, kajti Rapid je kljub porazu po SK Železničarju pokazal neverjetno borbenost, ki jo bo ISSK Maribor moral realizirati s tehnično dovršeno igro. Kateri sistem bo boljši, bomo videli v nedeljo. Na vsak način pa se nam obeta dan velike borbe, ki se bo vršila ob vsakem vremenu.

Putniške novice

Svinjski sejem v Ptuj. V sredo 23. t. m. se je vršil na ptujskem mestnem sejmišču običajni svinjski sejem, ki je bil, kar se tiče dogona, dobro založen. Kupčija pa je bila srednja. Pripeljali so 169 velikih svinj in ravno toliko prascev, skupaj 338 ščetinarjev. Od teh so prodali 112 komadov. Cene svinjam se od zadnjega sejma niso bistveno spremenile in so bile naslednje: Pršutarji 5.50—6 Din, masne svinje 6.50—7 Din, plemenske svinje 5.25—5.75 Din za kilogram dve teže; mrtve teže 8—9 Din. Prasce stare 6—12 tednov so prodajali po kakovosti od 80—150 Din komad.

Novi grobovi. Umrli so: Martin Canjko posestnik v Mestnem vrtu, star 71 let. Jožefa Gašparič, posestnica v Gradeni, stara 79 let; v bolnišnici v Ptuj pa je umrla Marija Florjančič, posestnica na Hajdini pri Ptuj, stara 49 let. Blag jim spomin.

Novice z Murskega polja

Zborovanje čebelarjev ljutomerskega sreza. V nedeljo se je vršilo v Križevcih zborovanje čebelarjev ljutomerskega sreza. Zbor je vodil podpredsednik križevske podružnice g. Magdič, ki je po zdravju prešel k sporedu, to je k ceni ajdovega medu. Zborovalci so glede na slabo letošnjo ajdovo pašo določili, da se prodaja 1 kg ajdovca za 13 Din. Naslednja točka dnevnega reda je bil pogovor o anketi, ki se je vršila glede navedbe za ajdovo pašo v Ljubljani in pogovor o projektu novih pasišč. Obe poročili je podal šol. upravitelj g. Belec, ki so jima zborovalci sledili z velikim zanimanjem. Pri projektu o novih ajdovih pasiščih so se zborovalci pritoževali, čemu niso pri komisijskem ogledu sodelovale domače podružnice in zastopniki domačih občin, radi česar se bodo ob pravem času pritožili.

Sprememba posesti. Trgovec g. Milan Sesler v Ljutomeru se je pred dnevi odselil v Čakovce. Imenovan je bil ves čas član Sokola v Ljutomeru in mu želimo zadovoljstva na novem mestu.

Osebnе zadeve. Iz Cvena je premeščen šol. upravitelj g. Vunderl Matej in soproga v Narplice, srez Ptui, na njegovo mesto je imenovan šol. upravitelj iz Limbuša g. Zajlhofer in soproga. Premeščen je tudi po službeni potrebi šol. upravitelj v Križevcih g. Belec Janko in soproga v Safarsko selo. V Križevce pa je premeščen g. Križman Jože s soprogo iz Dolnje Bistrice in ga. Ljubislava Berce iz Šmarja.

Obesila se je. V Borecih se je obesila posestnica Marija Kolmančičeva pred svojim gospodarskim poslopjem. Obeseno so našli jutraj ob šesti uri. Kaj je gnalo nesrečnico v smrt ni znano, bila pa je že delj časa v neki duševni zmedenosti, ter je v tem stanju storila ta nesrečni korak. Omenjena zapuščila moža. To dejanje je napravilo silen vtis na ljudi, ki ne pomnijo, da bi se v bližini kedaj kaka ženska obesila.

Iz Goenje Radgone

Drzna vlomilska sodrga. Minulo nedeljo po noči so neznan storilec že tretjič obiskal trgovino Ivana Hafneriča v bližini črešnjevske opekarne pri Gornji Ragoni. Že leta 1928 so poskušali vlomiti, a jih je lastnik pravočasno odgnal, da ni utrpel večje škode. Drugič so poskušali vlomiti leta 1932, in so pri tej priliki poškodovali samo izložbeno okno, ker so bili takisto preganjeni ter so morali oditi brez plena. Lastnik Hafnerič je imel sedaj zopet 4 leta mir, ko so ga navedeo noč vnovič in to tretjič obiskali in to v njegov odsotnosti. Doma je bila samo gospa in služkinja, ki ste okrog polnoči slišali nek ropot. Ko je šla gospa pogledat v trgovino, je bilo tamkaj seveda še vse v polnem redu in ropot je nehal. Kaki dve uri pozneje, ko ste obe

trdno zaspali, so storilec izvršili svoje delo. Skozi stransko okno so se vtihotapili na ta način, da so sneli lesene veterne, okno s šipami zlomili, železno ogrodje pa so vpognili z debelim drogom. Pri ropu so bili storilec precej izbirčni ali pa so bili moteni in pregnani od mimoidočih ker leži trgovina tik banovinske ceste Gornja Radgona — Radenci in Maribor ter je promet precej živahen; odnesli so namreč le gotove stvari, kakor vso zalogo tobaka in cigaret, baterijske svetilke in žarnice ter le nekaj špecerije. Škoda še ni točno ugotovljena.

Putniške novice

Putnikov izlet z avtokarom v München V času 2.—7. oktobra priredi Putnik vsa letni jesenski izlet z avtokarom v München, prestolico južne Nemčije. Program je izredno pester ter bodo udeleženci imeli priliko ogledati si nešteto naj lepših turističnih točk Avstrije in Nemčije. Odhod iz Maribora je 2. oktobra ob 5. uri zjutraj izpred hotela »Orel«, povratek v Maribor 7. oktobra ob 23.30. — Vozna cena znaša Din 690.—, ter je v tej ceni vračunan tudi vizum. Vse nadaljnje informacije pri Putniku v Mariboru, tel. 21-22 in 21-29.

Sokolsko društvo št. 113 v Slov. gor.

javlja pretužno vest, da je včeraj preminul njegov zaslužni član in tajnik, brat

Stanko Mrmolija

Pogreb bo v soboto dne 26. septembra ob 9 uri dopoldne.

Ohranimo ga v trajnem spominu!

St. 113 v Slov. gor., dne 25. septembra 1936

Sokolsko društvo št. 113 v Slov. gor.

4779

Črna pika na nebu

Slavni Lacombe v krogu prijateljev in častilcev

Mali oglasi

Razno

Novi modni salon za damske klobuke

»SALON OLGA«

Maribor, Kopališka ul. 2. se cenjenim damam priporoča. Na zalogi kape od Din 12.—, klobuki od Din 35.— in poravnala od Din 10.— navzgor. Sprejme se učenka. 4755

BRZOJAV!

Danes prispelo sveže morske ribe. Nudim: Skarpencev brodeto s polento, zrongov zrezek, barbone, čevole na 12-šetki, skombrice, zobatce, kalamare in male ribice. Priporočam se za obilen obisk. Gostilna Vicel, Rotovski trg 4781

DVA GOSPODA

sprejem v vso oskrbo, Koroska cesta 32, pritrile 4780

Službo dobi

MARLJIVO DEKLE

za trgovino sprejem v cvetličarni Weiler, Gosposka ul. 26. 4795

BRIVSKEGA POMOCNIKA iščem. Pobrežje, Aleksandrova cesta 92. 4778

Posest

POSESTVO

naprodaj radi družinskih razmer v Krčevini 23. Vinski dol pri Mariboru. 4772

Divje kostanje

kupi kakor vsako leto

Arbeiter

Maribor, Dravska ulica 15

S cesarskega prestola v blaznico

17

Tudi tukaj ni bil posel težak. Kakor Hamletu Danska, tako je bila Maksimilijanu Avstrija kakor jetnišnica.

V tej dobi je bil celo pripravljen podpisati pogodbo s samim vragom, samo da se more rešiti vezi, ki so ga vezale s hudobnim, nesimpatičnim bratom, ki sedi na dunajskem prestolu. Zakaj ne bi sprejel zapeljive ponudbe, da postane cesar mehiški! Avstrijski ministri in službeni krogi so sprejeli to vest z veliko neievlojlo in zaskrbljenostjo. Tedanji avstrijski poslanik v Parizu Metternich pošilja na Dunaj spomenico za spomenico in skuša prepričati vodilne dunajske kroge, da pomeni iti v Mehiko prav toliko kakor iti v gotovo smrt.

Tudi tedanji avstrijski zunanji minister grof Rechberg je bil mnenja, da je mehiška zadeva riskantna, neresna, nevarna in zelo fantastična.

Ko pa se pojavi francoski državni minister grof Valevski, nezakonski sin Napoleona Velikega in poljske grofice, v službenem pooblastilu na Dunaju, kjer izjavlja, da stoji za tem mehiškimi načr-

tom tudi službena Francija, tedaj mora tudi Rechberg zavzeti svoje službeno stališče. Radi tega predlaga Rechberg, da se predlog odkloni.

Prava senzacija v dunajskih krogih pa je bilo stališče, ki ga je nepričakovano zavzel cesar Franc Jožef. Franc Jožef I. je nemalokrat uvaževal predloge njemu udanih ministrov. Topot pa je vse presenetil. Ministri niso vedeli, da je v njegovem srcu mržnja in sovraštvo do mladšega, nemirnega brata Maksimilijana. Sedaj je prilika, da se ga lahko za vedno iznebi.

Da se znebi Maksimilijana...

Stališče, ki ga je v tem zavzel Franc Jožef, je povzročilo največje iznenadenje pri Rechbergu in drugih avstrijskih vodilnih krogih. Starec na dunajskem prestolu, ki je povzročil že toliko gorja, ni bil namreč niti najmanj proti morebitni mehiški ekspediciji, ki naj bi se je udeležil njegov brat Maks. Franc Jožef ne more prikriti zadovoljstva in veselja, da se mu tako nenadoma nudi prilika, ki

ga lahko reši njegovega nemirnega brata, ki vedno vse kritizira, ki mu povzroča samo neprimke ter brige in ki je razen tega še v državi zelo popularen radi svoje ljubeznivosti in svobodomija.

Pretkani stari lisjak na dunajskem dvoru pa tuhta še druge stvari.

Franc Jožef ve, da namerava madjarska aristokracija kakor tudi madjarska emigracija v slučaju eventualne krize posaditi na avstrijski prestol njegovega mladšega brata Maksimilijana. Za Franca Jožefa je to neoprostljiv greh, ki pada na njegovega brata Maksimilijana, četudi le-ta osebno nič ne more za to, če je kandidat opozicije za avstrijski prestol. Naj Maksimilijan kar gre v Mehiko. Čim delj bo to trajalo, tem bolj je to. Če ga pa sploh ne bo nazaj, bo najboljša. Tako snuje in tuhta s svojimi možgani Franc Jožef I.

Samo to se ne bi smelo zgoditi, da ne nastanejo zanj oziroma za avstrijsko cesarstvo nikakršne neprimke in nikakršne obveznosti.

In je Franc Jožef skoval svoj pretkan načrt, da se brez rizika časti in brez posledic za monarhijo osvobodijo svojega nevarnega brata, da lahko brez ozira na končni izid dogodkov opere svoje roke kot »nedolžnik«. Vse to zveni kakor pri-

povedovanje v svetem pismu, ko si Pilat umije roke nad nedolžno žrtvijo.

Medtem pa je Napoleon trajno na delu v pripravah za mehiško ekspedicijo. V Londonu nima sreče in uspeha. Zunanji minister kraljice Viktorije Lord Russel je v imenu svoje vladarice izjavil na začetno pariško intervencijo, da bi vsako vmeševanje v notranje mehiške stvari utegnili prinesiti grozna razočaranja. V Belgiji pa je situacija precej drugačna. Leopold I. je ves srečen, da se nudi prilika, da bo njegova hčerka Šarlota nosila cesarsko krono.

(Dalje sledi.)

Kino prodira tudi v Tibet

Glavno mesto Tibeta Lhasa je bilo menda dosedaj edino vočje svetovno mesto, ki ni poznalo kino gledališča. Tibetansko duhovništvo je stalno nasprotovalo uvedbi te »novotarije«. Nedavno je pa duhovščina popustila in dala nekemu Indijcu dovoljenje, da lahko v mestu odpre kino gledališče. Prvi filmi, ki jih bo novi kino predvajal, bodo Fairbanksovi filmi.